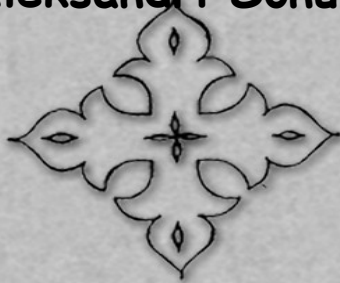

Aleksandri Sõnumid

Mai 2006

nr 5 (43)

+

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel.

Kristus on ülestõusnud!

Andkem andeks teineteisele. Unustagem pahateod, mida oleme teinud teineteisele. Ei ole vaja meeles pidada halba, see ei too head mittekellelegi. Mida veel öelda? Hooligem teineteisest, ärgem proovigem inimest muuta enda näo kujuliseks, vaid kuulutagem Kristust. Jeesus ei ole kurja inimese näoline ega vastupidi. Kui Su inetus Sind koormab, häirib, palun väga, saa uueks - ilusaks, Jumala sarnaseks - kes Sind keelab.

Kas maailm on haige? Aga Sina ise? Kas Sa elad väljaspool praegust? Kas Sa oled kunagi imestunud ja jahmunud, kui Sinu arvates uskmatu, Kristust mittetundev inimene kuulutab - ja mitte ainult ei kuuluta, vaid lausa näitab - Sulle meie Issandat kogu Tema ilus? Kas pole eelkõige mitte Sina haige ja räbaldunud, et Jeesus pidi Su juurde saatma oma salaseima sõbra? Pane tähele, mitte Sina ei läinud tolle inimese juurde, et talle oma arvates Kristust näidata, vaid Jeesus saatis Su juurde oma sõnumitooja, et Sina võiksid Temast osa saada, saada Temast valgustatud, saada võimaluse muutumiseks. Ja Jeesus näitab Sulle oma armastust, seda, et Ta hoolib Sinust ja annab Sulle andeks.

Niisiis, kes on haige ja kes on terve? Kes tunneb Kristust ja kes mitte?

Kristus ei ole loonud põrgut. Heana ei loo Jumal midagi peale head. Kas Sa tõesti arvad, et Jeesus lõi põrgu, vaatas seda ja nägi, et see sai hea? Põrgu löid need, kes löid Jumalast lahku - lahusolek Jumalast ongi põrgu. Põrgu ei oota Sind ees, vaid juba oled seal, kui Sa Jumalaga pole ja vastupidi. Põrgu lood Sina, kui Sa Jeesusega, Jeesuses, Jeesuse läbi ei ela. Sa siis pane hoolikalt tähele, mida siin maailmas laiali laotad: kas viletsust ja häda, või headust ja rõõmu. Aga ära kardada väike lambuke, Su Karjane hoolib Sinust tõesti väga, parandab Su vead ja teeb kõik uueks, sest Sa oled Tema oma algusest lõpuni. Jeesus aitab Su põrgust välja - ainult kui Sa ise tahad, ja kes küll võiks Sind keelata seda tahtmast. Aamen.

Munkpreester Orenti

Mai 2006,
Tartu.

Kõigepüham Jumalasünnitaja, päästa meid!

AATOSE VAGA SILUAN

Palved ja ohkamised

Mis nutulaulu sa, mu hing, laulad,
Ja miks valad pisaraid?
Kas oled unustanud, mis su Issand on teinud sinu jaoks,
Kes sa iga nuhtlust väärid?

Ei, ma pole unustanud armu suurust,
Mis Issand mu peale valas,
Ja ma mäletan Püha Vaimu hiilguse magusust,
Ja tunnen Issanda armastust,
Ja seda, kui magus see arm on hingele ja ihule.

Miks sa siis nutad, oo mu hing,
Kui tunned Issandat ja Ta lõppematut armastust su vastu?
Mida veel tahad sa oma Isandalt,
Kes nii vägevast halastust su vastu on näidanud?

Mu hing ihkab Issanda hiilgust mitte kunagi kaotada,
Sest selle magusus tõmbab mu hinge lakkamatult
Oma Loojat armastama.

Oo, kes laulaks laulu, mida olen armastanud oma nooruspõlvest peale - Issanda Taevassetõusmise laulu, laulu Tema armastusest meie vastu, laulu öövalvest, mida Ta peab meie tulekut oodates? Seda laulu kuulataksin pisarais, sest mu hing on raske maa peal.

Mis on minu peale langenud? Kuidas kaotasin küll rõõmu, ja kas ma iial leian veel selle?

Nutke koos minuga, kõik metsikud väljaloomad ja linnud.

Nutke koos minuga, laas ja kõrvemaa. Nutke koos minuga, kõik te Jumala loodud olendid, ja lohutage mind mu leinas ja kurbuses.■

Oo inimene, mis armetu olend sa küll oled.

Kui hiilgus meie sees on, siis särab vaim ja sirutab päeval ja ööl end Jumala poole, sest hiilgus paneb hinge Jumalat armastama; ja nüüd, kus ta on hakanud Teda armastama, ei saa ta end Temast ära kiskuda: kunagi ei saa ta Püha Vaimu hellusest küllalt.

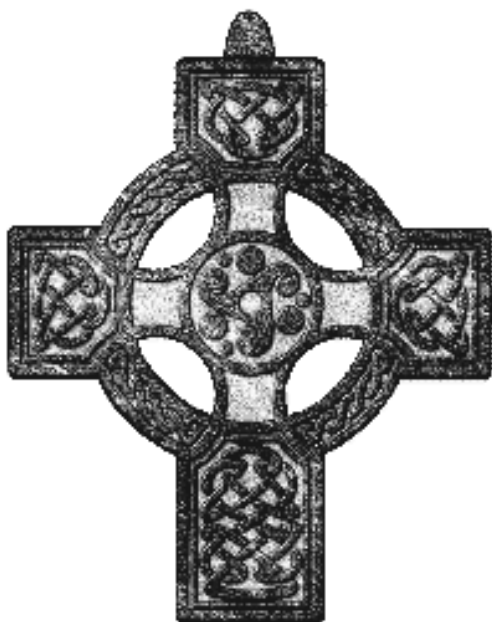
Pole lõppu Jumala armastusel.

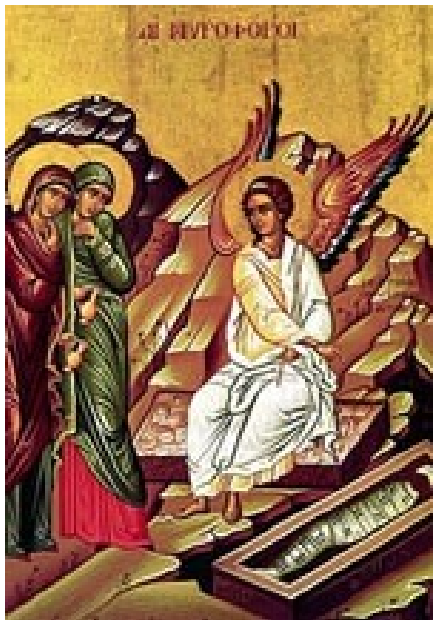
Ma tean meest, keda halastav Jumal oma hiilgusega külastas. Ning oleks Jumal küsinud: "Kas tahad, ma annan sulle veel?", oleks hing liha nõrkuse seest vastanud: "Sa näed, Jumal, et ma ei suuda rohkem kanda, muidu ma suren." Sest inimesel on vähe jõudu, ta ei jaksa kanda hiilguse täiust.

Nõnda siis langesid jüngrid Taabori mäel Issanda auhiilguse ees näoli.

[Tõlgitud: *Wisdom from Mount Athos. The Writings of Staretz Silouan 1866-1938*. Ed. Arcimandrite Sofrony. Tr. By Rosemund Edmonds. New York: Crestwood, pp. 107-108; 25.]

*Vaikel laupäeval teenis
piiskop Stefanos
Aleksandrite kirikus
piiskopliku liturgia.
Avaldame Aleksandri
Sõnumites meie Valitseja
sel teenistusel peetud
jutluse.*

Mu armsad vennad
ja õed Kristuses,
täna hommikune teenistus
tõstatab kaks küsimust:

üks seondub Kristuse surma ja teine tema ülestõusmisega. Käesolevast hetkest alates võime juba tunda, et uue loodu jaoks, mille osalisteks Kristus meid oma ülestõusmisega teeb, moodustavad Suur reede, Vaikne laupäev ja Ülestõusmispühad ühtse terviku. Nad ei ole enam seotud kindla ajahetkega, mil üks või teine sündmus aset leidis, vaid nii surm kui ülestõusmine on ühe ja sama tegelikkuse osad.

Ja see uus tegelikkus on ülestõusmine. On tõsi, et inimesed püüavad seda teemat vältida, kuna see jääb väljaspoole rikutuse aega, milles meie asume. Meie jaoks seostub ülestõusmisest rääkimine sageli filosoofia või teoloogiaga, ja on tõsi, et paljud kristlased peavad oluliseks enne kõike oma hingega tegelemist, hinge eest hoolt kandmist, arvates et hing peab õndsusesse jõudmiseks

lähima oma teel kindlad etapid. Aga miks ei räägita ülestõusmisest, eriti ihu ülestõusmisest? Ma ütleksin, et igal aastal paasapühadel seisame erilise selgusega silmitsi just selle sama tohutu küsimusega, mis puudutab inimest tervikuna: nii tema ihu kui hinge.

Õelda, et Kristus on surnuist ülestõusnud, pole ei lihtne ega labane. Inimesed, kellel puudub usu kindlus, leiavad, et tegemist on kummalise ja arusaamatu õpetusega ning paljud kristlased ei oska seda oma usueluga kuidagi seostada. Näib, et alates keskajast ei omistata ülestõusmise puhul kõige suuremat tähtsust mitte hinge ja ihuga seonduvatele küsimustele, vaid tegeldakse pigem probleemiga, kuidas õigustada ennast Jumala ees, et jõuda õndsuse ja täiuslikkuseni. Ärgem unustagem, et juutide ja esimeste kristlaste arvates oli hing surematu ja surelik ihu ainelisena määratud kaduvusele. Kreeka filosoofide nägemus oli veelgi äärmuslikum. Nemad pidasid ihu surematu hinge vanglaks. Seega, rääkida inimese ihulikust ülestõusmisest tähendas vangistada hing igaveseks selesse vanglasse. Seega sai tegemist olla ainult igavese hukkamõistuga. Kujutage siis ette filosoofide reageeringut, kui püha Paulus Ateenast neile ütles, et surnuist ülestõusmine ei piirdu ainult hingega, vaid sellesse on kaasatud ka meie ihu.

Ma arvan, et just sellest räägibki meile täna hommikune teenistus. Hing üksi, olgu surelik või surematu ei väljenda inimese terviklikkust. Kristuse ülestõusmine ei puuduta ainult meie hinge tegelikkust, vaid hõlmab ka meie ihu päästet. Mitte üks või teine ei päästeta, vaid mõlemad koos äratatakse surnuist. Sellise dilemma ees me seisame ja selline vaimulik proovilepanek tuleb meil läbi

teha. Ei maksa imestada, kui neid küsimusi oma sisemuses lahendamata jättes, saadab meid pidev kiustaus lasta end eksitada erinevatest tõlgendustest. Võtkem näiteks kasvõi reinkarnatsiooniteooria. Sellised asjad juhtuvad, kui ihu jäetakse kõrvale ega omistata talle ülestõusmise seisukohalt vähimatki tähendust.

Just inimese kui terviku surnuist ülestõusmist oleme kutsutud tänasel liturgial kogema, sest Kristuses on meil veendumus, et oleme Tema Ihu liikmed. Kogu oma jumalikus ja inimlikus täiuses surnuist tõusnud Kristuse Ihu liikmed. Tehkem siis igäüks sellest omad järeldused. Aamen.

TEATEID

- Seoses sellega, et meie armas preester Orenti on haiguslehel, viiakse mai- ja juunikuus *Aleksandrite kirikus* jumalateenistusi läbi pisut harvem kui tavaliselt: laupäeviti (koguöine teenistus või lugejateenistus) ja pühapäeviti (liturgia või aseteeenistus) ning nendesse kuudesse jäävate õigeusu kiriku suurpühade ajal. *Issand, Jeesus Kristus, Jumala Poeg, heida armu munkpreester Orenti ja kogu maailma peale.*

KOGUDUSEKROONIKAT*

- Alustame Jõuludest. Jõulud nagu Jõulud ikka. Mõned õigeusklikud väldivad sellist nimetust ja ütlevad rõhutatult, teisi parandades, et see on meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse sündimise püha. Aga et meil selliseid raskusi pole, räägime meie siis Jõuludest. Sellel suurel pühal toimus Liturgia ja peale seda ootas kõiki jõululaud, mida külastas nagu aasta tagasigi jõuluvana ja kõik kohalolijad said kingituse, vähemalt ühe. Annetused, mis annetati jumalateenistuse ajal, läksid kõik EAÕK diakooniatöö fondi "Abiallikas". Selliseid korjandusi pidi korralduste kohaselt tehtama kaks korda aastas, aga nüüd pannakse kirikutes vastavad annetuskastid, mille tühjendamist korraldab vist kirikukeskus. Selle fondi kaudu abistatakse Eestimaa vaeseid ja ka näiteks loodusõnnetuste kätte sattunuid. Aga Jõulud läksid igati korda, ja tänu Jumalale selle eest.
- Issanda ristimise pühal pühitses Timoteose lugejaks, toimetas Liturgiat ja pühitses vee meie armas piiskop metropoliit Stefanos. Meil Tartus on kombeks olnud kasutada piiskopi kreekakeelset vormi os-lõpuga, mitte latinismi Stefanus. Et ta on Küprose mees, siis ta võiks olla ju Stefanos. Aga see selleks. Inimesi oli enam-vähem, mis sellest, et jumalateenistus oli nädala sees. Meil muidu käiakse kirikus pühapäeviti, isegi suurtel pühadel, mis jäävad nädala sisse, on osavõtjate arv kesine. Nüüd on meil siis jälle üks lugeja. Meie armas lugeja Rafael on haige ja viibib kas Häädemeestel vanemate juures või Tallinnas sugulaste juures. Issand olgu õnnistatud haiguse eest ja Issand olgu õnnistatud tervise eest - Tema annab ja võtab, nagu tahab. Ja meil on nüüd ka palju püha vett, nii et aruka kasutamisega jätkub seda kõigile aastaks, kuni järgmise suure veepühituseni. Tänu Jumalale.
- Issanda ilmumise püha, mis algab Jõuludega ja lõpeb Ristimisega, annab alati jõudu pimedas talves edasi minekuks, on kergem palvetada, vaatamata sellele raskusele, mida pikk ja hall periood hinge tekitab. Aga kogudusetöö läheb edasi

Jumala abiga. Jumalateenistused, mõtted ja valmistumine vaimus Suureks Paastuks või õigemini Paasaks läbi Suure Paastu. Juhatus korraldab koosolekuid sagedusega kaks korda kuus. Tuliseim küsimus on, et kuidas saab makstud elektriarved, mis on meie koguduse jaoks suured tänu küttesüsteemile. Jumal andis meile kogudusse imepärase inimese Jüri koos abikaasa Tamaraga. Tänu Jumalale. Jüri arvutas välja ja pani meie küttesüsteemi niimoodi tööle, et peame maksma selle eest nii vähe kui võimalik. Ta tõi kirikusse mitu puhurit, et vajadusel neid kasutada - ja vaja neid läks, sest talv oli pikk ja külm. Raha arvete maksmiseks, eelkõige siis elektri maksmiseks, sest selle väljalülitamisel seiskuks talvel kirikus elu täiesti, annetasid tubliilt noored ja vanad meie kogudusest, ja väljastpoolt kogudust. Jumala abiga elasime talve üle, nii et aprilli alguseks polnud ühtegi maksmata arvet, aga aeg-ajalt oli väga räbal tunne rahaseisu tõttu. Rahaga on imelik asi, kogu sotsiaalne elu sõltub sellest, mis iseenesest pole imelik, las sõltub, aga see saab mõnikord tulide põhjuseks. Ükskord jättis preester juhatuse koosoleku alguses palvetamata ja tol korral oli väga inetu sõnavõtt ja pisuke tüli. Papp vast õppis sellest ja ei jäta enam olulisi asju tegemata. Juhatuseliikmed muidu väga usaldavad teineteist ja kuulavad teineteist tähelepanelikult ja arvestavad igapäev mõttega. Jumal on meid selles abistanud ja õnnistanud. Tänu Jumalale.

- 2. veebruaril oli Tartus käimas ja õppimas metropoliit Stefanose arhideakon Justinus. Ta tuli suure püha puhul meie kogudusse Liturgiale teenima. Aga et koguduse lauljad ei saanud ühtede või teiste põhjuste tõttu kirikusse tulla, pidi ta astuma lauljate asemele ja laulis ja luges kõik, mida vaja. Issand õnnistagu teda selle eest.
- Rõõm ja meeldiv ärevus ja soojus valdab enne Suurt Paastu, enne Paasat. See saab oma esimese haripunkti Suure Paastu esimesel nädalal. Vahepeal jaks rauged, nii et Suure Paastu Vaiksel nädalal polnud teenistustel ühtegi lauljat ja lugeja

Timoteos nii luges kui laulis kui aitas altaris. Väga toredad teenistused olid. Tänu Jumalale.

- Suure Laupäeva Liturgia teenis meil metropoliit Stefanos. See oli esimene Liturgia üleval kirikus sellel aastal. (Ülesse kolisime Suure Reede hommikuteenistuseks.) Väga tore palvetus oli. Piiskopi jutlus ilmub meie koguduse lehes. Pärast jõime koos kohvi all kirikus ja õhtupoolikul läks Valitseja koos kahe meie koguduse söögivalmistajaga Lõunakeskusesse toitu ostma, ja rõhutatult ei lubanud piiskop alkoholi osta, sest meie preestril ja veel mõnel vaimulikul olevat alkoholiga probleeme. Suur Laupäev möödub meil suure sagimise-toimetamise tähe all. Tehakse süüa, pestakse, korrastatakse, käiakse poes, kui midagi jäi ostmata, tehakse lõket. Kahel eelneval aastal oleme ostnud lamba, selle kirikumaja aias tapnud ja Paasapühadeks küpsetanud lõkke peal. Sellel aastal ostsime lambaliha ja küpsetasime maa sees. Preester sel aastal koju puhkama ei jõudnud, vaid askeldas terve päeva kuni paasateenistuseni kiriku juures. Ja veel seda, et sel aastal loeti ööl vastu Suurt Laupäeva Isanda haua juures evangeeliumit, ja Apostlite tegusid enne keskööteenistust. Luges see, kes oli hetkel vaba ja endas jõudu selleks leidis.
- Ülestõusmispühade jumalateenistuseks oli saabunud oma kaheksakümmend palvetajat, Liturgia lõpuks oli alles jäänud umbes viiskümmend. Kõik see vägi läks peale teenistuse lõppu alla kirikusse sööma. Traapesal käis meil külas metropoliit Stefanos, kes teenis Uspenskis, ja isa Heikki, kes teenis Mehikoormas, ja diakon Arseni, kes teenis Uspenskis. Väga tore oli. Tänu Jumalale.

**Kroonika tähendas üles meie koguduse preester isa Orenti*

P A L J U A A S T A I D !

N i m e p ä e v a l a p s e d :

1.5 Tamara Mirošnitšenko

04.05 Pelagia Margit Kaljas

5.5 Ireene Airiin Demir

10.05 Taisia Riin Ude

21.05 Helena Heili Sepping

21.5 Helene Elve Soom

21.05 Elina Kaitila

25.5 Jan Johannes Viirnum

S ü n n i p ä e v a l a p s e d :

02.05 Georg Borin

07.05 MariaMarleen Hage

07.05 Dmitri Paap

18.05 Jaakobus Kristjan Eenola

23.05 Olga Vako

23.05 Linda Lall

25.05 Katariina Kersti Teder

29.5 Stefani Triin Paane

Püha Ireene Tessaloonikast (I-II saj.)

Austamispäev: 5. mai

**MAIKUU JUMALATEENISTUSED
EAÕK TARTU PÜHADE ALEKSANDRITE KIRIKUS**

6.05 Laupäev	<u>18.00</u> Koguõine teenistus	Õiglane Iob Pikalkannataja. Vaga Iov, Potšajevi imeteotegija (1651)
7.05 Pühapäev <i>2. lauluviis</i>	<u>10.00</u> LITURGIA	PAASA 3. PÜHAPÄEV. Salvitoojate naiste pühapäev. Issanda ristikujutise ilmumine taevas Jeruusalemma linnas (351). Püha märter Akakios Sajakonnaülem (303). Vaga igumen Nil Sori jõelt (1508). Püha Aleksis Toth (USA 1909)
13.05 Laupäev	<u>18.00</u> Koguõine teenistus	Neitsimärter Glikeria Herakleast ja märter Laodikios (u 177). Vagad Johannes, Euthymios ja Georgios, Ibeeria kloostri asutajad (Aatose mägi, 10.s)
14.05 Pühapäev <i>3. lauluviis</i>	<u>10.00</u> LITURGIA	PAASA 4. PÜHAPÄEV. Halvatud mehe pühapäev. Märter Issidor Šiost (251). Õnnis Issidor Usumeeletu, Rostovi imeteotegija (1474)
20.05 Laupäev	<u>18.00</u> Koguõine teenistus	Märter Thallelaeus Sitsiiliast ja ta kaaslased märtrid Aleksander ja Asterius (u 284). Vaga kuningas ja märter Ethelbert (u 793). Vaga Aleksi, Moskva metropoliidi ja kogu Venemaa imeteotegija, säilmete avamine
21.05 Pühapäev <i>4. lauluviis</i>	<u>10.00</u> LITURGIA	PAASA 5. PÜHAPÄEV. Samaaria naise pühapäev. Apostlisarnased keiser Konstantinos (337) ja ta ema

		Helena (u 330). Karjala pühakute mälestuspäev.
27.05 Laupäev	<u>18.00</u> Koguõine teenistus	Vaga Ioann Venelane, kelle säilmed on Euboea saarel (1730). Preestermärter Therapon, Sardise piiskop (3.s). Vaga Bede Auline (735)
28.05 Pühapäev <i>5. lauluviis</i>	<u>10.00</u> LITURGIA	PAASA 6. PÜHAPÄEV. Pimeda mehe pühapäev. Vaga piiskop Nikita Usutunnistaja (9.s). Püha Rostovi piiskop Ignati (1228)

- Koguduse vaimulik:
PREESTER ORENTI,
tel: 5280 848,
e-post: orenti@hot.ee
- Koguduse telefon:
5202 317
- Pihisalasust toimetatakse
Liturgia sees, ja preestriga
kokkulepitud ajal
- Muid salasusi toimetatakse
preestriga kokkulepitud
ajal

Paasa keskpüha (17.mai)

SISUKORD:

Isa Orenti läkitus.....	2-3
Vaga Aatose Siluani <i>Palveid ja ohkamisi</i>	4-6
Piiskop Stefanose <i>Vaikse laupäeva jutlus Aleksandrite kirikus</i>	7-9

Teateid.....	9
Kroonikat.....	10-12
Palju aastaid.....	13
Maikuu jumalateenistused ja üldinfot.....	14-15

Aleksandri Sõnumeid saab tellida paber- või veebikujul

Tellimishind aastaks on 150 eesti krooni. Oma tellimissoovist teata toimetusele. EAÕK Tartu pühade Aleksandrite koguduse arveldusarve Hansapangas on **22 101 141 8473** (selgitus: *Aleksandri Sõnumid*).

EAÕK Tartu pühade Aleksandrite kogudus

Koguduse vaimulik: MUNKPREESTER ORENTI,

tel: 5280 848, e-post: orenti@hot.ee

Kogudusevanem: Ireneus Jakoby, 5563 6444, emmaus@hot.ee

Koguduse postiaadress: PK 99 Vanemuise 1, 51003 TARTU, EST

Kiriku aadress: Sõbra 19a, 50107 TARTU

Koguduse telefon: 5202 317

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

ALEKSANDRI SÕNUMID

ISSN 1736-2822

E-posti aadress: sassi.kokutus@mail.ee, tel: 5223 519

Postiaadress: PK 99 Vanemuise 1, 51003 Tartu, Est